



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého, soudkyně Jiřiny Chmelové a soudce Davida Hipšra v právní věci žalobce: **nprap. Mgr. P. S.**, zast. Mgr. Denisou Soukup Hrušákovou, advokátkou se sídlem Viktora Huga 377/4, Praha 5, proti žalovanému: **první náměstek policejního prezidenta**, se sídlem Strojnická 27, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 1. 2025, č. j. 8 Ad 6/2024-56,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a rozsudek městského soudu

[1] Ředitel Ochranné služby Policie ČR (dále jen „prvostupňový orgán“), uznal žalobce odpovědným za škodu na služebním vozidle AUDI A6 ve výši 75 695 Kč podle § 95 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Ke škodě na vozidle došlo tak, že po skončení bezpečnostního opatření žalobce při odjezdu z místa a objíždění kamenných kvádrů poškodil pravé přední dveře a práh vozidla. Žalovaný toto rozhodnutí k odvolání žalobce zrušil a věc vrátil prvostupňovému orgánu k dalšímu řízení. Podle žalovaného totiž v prvostupňovém řízení nebyl zjištěn stav věci (zejména skutečná výše škody) v rozsahu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Následně prvostupňový orgán novým rozhodnutím ze dne 5. 9. 2023, č. j. OS-2601-64/ČJ-2019-9500KR, opět rozhodl, že žalobce za uvedenou škodu odpovídá, přičemž její výši nově stanovil na částku 68 928 Kč.

Druhé odvolání žalobce žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 13. 2. 2024, č. j. PPR-47951-4/ČJ-2023-990131, a prvestupňové rozhodnutí potvrdil. Proti tomuto rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou u Městského soudu v Praze, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[2] Městský soud se předně neztotožnil s námitkou, že žalobce za škodu neodpovídá, neboť způsobená škoda měla vyplývat z rizika výkonu služby podle § 95 odst. 5 písm. a) zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Ke škodní události totiž došlo až po skončení bezpečnostního opatření při návratu na služebnu. Podle městského soudu tak již neexistovalo žádné bezprostřední nebezpečí a nehoda byla zcela v gesci žalobce. Ten sám zvolil směr i rychlost jízdy a neuvedl rovněž žádnou okolnost, kterou by nemohl ovlivnit.

[3] K namítaným vadám znaleckých posudků městský soud uvedl, že původní znalecký posudek znalce Zbyňka Hozáka nebyl žalovaným shledán nepřezkoumatelným. Konstatoval, že žalovaný mu vytkl pouze stanovení škody k nesprávnému datu a procesní vadu spočívající v tom, že o ustanovení znalce nebylo rozhodnuto usnesením a stěžovatel o tom nebyl vyrozuměn. Považoval tak za legitimní a akceptovatelné, že nový znalecký posudek vycházel z původního posudku v části týkající se ceny vozidla před poškozením, kterou žalobce ani v žalobě nezpochybnil.

[4] Městský soud rovněž aproboval vyčíslení škody tzv. rozpočtem, ačkoli k opravě nedošlo a vozidlo bylo v poškozeném stavu prodáno. Uvedl, že se jedná o částku, která by byla k uvedení vozidla do původního stavu nezbytná. K námitce žalobce ohledně použití nových náhradních dílů soud poukázal na to, že se jedná o standardní praxi, která je zcela běžná i v civilním řízení o náhradu škody. Ztotožnil se rovněž se žalovaným, že bezpečnostní sbor nemůže používat neověřené díly z druhé ruky. Tento postup, který má oporu i v interním pokynu policejního prezidenta, městský soud považoval za zcela legitimní; svou úvahu přitom podpořil nálezem Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2221/07. Ve vztahu k námitce amortizace zdůraznil, že podle znaleckých posudků v daném případě ke zhodnocení vozidla nedošlo, a proto nebylo nutné aplikovat závěry nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1902/13.

[5] Ohledně žalobcem namítaného bezdůvodného obohacení poškozeného městský soud uvedl, že žalobce nijak nespécifikoval jeho výši ani jej neprokázal. Podle městského soudu je dále evidentní, že bezpečnostní sbor v součtu prodejní ceny vraku (60 000 Kč) a požadované náhrady (68 928 Kč) obdrží částku nižší (128 928 Kč), než byla obvyklá cena vozidla před nehodou (137 000 Kč), takže k obohacení dojít nemohlo.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost. Stěžovatel předně nesouhlasí s výkladem pojmu riziko služby uvedeným v § 95 odst. 5 písm. a) zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, který přijal městský soud. Podle stěžovatele může škoda z rizika služby vyplynout i z volního jednání příslušníka, který se s daným rizikem musí aktivně vypořádat. Důležitá je příčinná

pokračování

souvislost mezi bezpečnostním opatřením a vznikem škody. V tomto případě bylo zdrojem rizika samotné bezpečnostní opatření, kvůli kterému byl stěžovatel nucen z taktických důvodů zaparkovat vozidlo na chodníku. Ke škodě došlo bezprostředně při vyjíždění z tohoto místa. Pokud by bezpečnostní opatření neprobíhalo, na dané místo by nezajížděl a škoda by vůbec nevznikla. Stěžovatel je přesvědčen, že se rovněž nedopustil žádného konkrétního porušení povinností při výkonu služby a vytýká městskému soudu, že se jakoukoliv konkretizací takového porušení a bližším odůvodněním vůbec nezabýval.

[7] Stěžovatel dále namítá, že v řízení neexistuje způsobilý podklad pro určení výše škody. Uvádí, že původní znalecký posudek znalce Zbyňka Hozáka byl v odvolacím řízení shledán nepřezkoumatelným. Z tohoto důvodu byl ustanoven nový znalec Petr Hrdina, aby zpracoval nový plnohodnotný znalecký posudek. Podle stěžovatele však ani posudek znalce Petra Hrdiny není způsobilým podkladem, neboť tento znalec bezdůvodně vycházel z původního znaleckého posudku, aniž by si řádně zajistil podklady své. Takový postup nelze odůvodnit pouhým odkazem na procesní ekonomii, jak to učinil městský soud. Závěry nového znaleckého posudku jsou pouhé proklamace bez jakéhokoliv dalšího odborného přispění. Znalec sám označil své závěry za neúplné a uvedl, že standardní metodu nepoužil, neboť ji vyhodnotil jako zjevně neekonomický postup. Takové hodnocení je podle stěžovatele mimo gesci znalce a vyvolává pochybnosti o jeho nepodjatosti.

[8] Stěžovatel je dále přesvědčen, že se městský soud a správní orgány nedostatečně vypořádaly s nutností použít pro výpočet škody nové a originální náhradní díly. Městský soud dále nesprávně aplikoval nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2221/07, z něhož plyne, že nové díly se mají použít jen tehdy, pokud obnovení původního majetkového stavu není možné jinak. Městský soud se však vůbec nezabýval alternativními možnostmi, jako je použití starších dílů odpovídajícího opotřebení nebo nových, ale neoriginálních dílů, které by byly srovnatelné, avšak levnější. Argumentaci bezpečností považuje stěžovatel za lichou. Vozidlo totiž bylo po nehodě ihned vyřazeno z provozu, takže již nemělo plnit žádné bezpečnostní úkoly. Navíc bylo vozidlo již před nehodou s ohledem na svůj nájezd značně opotřebované, a přesto s těmito staršími díly bezpečnostním standardům vyhovovalo.

[9] I při použití nových dílů však mělo dojít podle stěžovatele k započtení amortizace. Závěr znalce Petra Hrdiny, že díly jako dveře a práh nepodléhají téměř žádnému opotřebení, považuje za nedostatečný. Stěžovatel je přesvědčen, že jde o díly podléhající opotřebení jako kterékoli jiné a nelze tvrdit opak, aniž by byl řádně vyhodnocen stav těchto dílů na konkrétním vozidle před nehodou. S těmito konkrétními námitkami se městský soud podle stěžovatele nevypořádal a pouze obecně konstatoval, že stěžovatel nespécifikoval a neprokázal vzniklé bezdůvodné obohacení. Stěžovatel dále zpochybňuje i úvahu městského soudu, kterou vyloučil bezdůvodné obohacení. Namítá, že soud vycházel z obvyklé ceny vozidla dle vadného původního posudku a nijak nehodnotil adekvátnost prodejní ceny vraku. Pro posouzení bezdůvodného obohacení však bylo podle stěžovatele nutné zkoumat právě vliv použití konkrétních nových dílů na hodnotu vozidla, což se nestalo. Podle původního zrušujícího rozhodnutí žalovaného měl prvostupňový orgán

přezkoumatelně zjistit skutečnou výši škody, což se však nestalo a tento stav nenapravil ani městský soud. Stěžovatel v řízení před soudem přitom navrhoval zpracování nového znaleckého posudku, kterým by byla skutečná výše škody určena, který však zpracován nebyl. Městský soud rovněž při ústním jednání nepřipustil provedení dalších důkazů, o kterých stěžovatel předem avizoval, že je má připraveny, čímž zasáhl do stěžovatelova práva na spravedlivý proces.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se ztotožňuje se závěry městského soudu. V okamžiku nehody již stěžovatel nezajišťoval bezpečnost chráněné osoby, a proto nebyl dán žádný objektivní důvod, aby se neřídil pravidly silničního provozu. Stěžovatel měl při vyjíždění dbát dostatečné opatrnosti, případně požádat o pomoc spolujezdce. Žalovaný zdůrazňuje, že parkování na chodníku bylo výsledkem stěžovatelova vlastního uvážení a že stěžovatel ani nespecifikoval, jaká konkrétní rizika v okamžiku nehody trvala. Poukazuje rovněž na to, že stěžovatel byl v kázeňském řízení uznán vinným z porušení dopravních předpisů a že na místě události sám přiznal své zavinění. Přijetí stěžovatelova výkladu by podle žalovaného znamenalo, že příslušník by neodpovídal za žádnou škodu vzniklou při běžném řízení služebního vozidla, což nebylo úmyslem zákonodárce.

[11] Žalovaný dále uvádí, že znalec Petr Hrdina vycházel ze všech relevantních podkladů a z původního posudku převzal pouze tu část, která se týkala stanovení obvyklé ceny vozidla před poškozením. Tento postup považuje za správný, jelikož původní posudek byl shledán vadným pouze v určení výše škody k nesprávnému datu. Znalec navíc v doplňku posudku dostatečně vysvětlil, proč nebylo nutné provádět podrobný výpočet dle znaleckého standardu. K námitkám proti stanovení výše škody žalovaný dále uvádí, že městský soud svůj závěr o nutnosti použití nových dílů podrobně odůvodnil s poukazem na bezpečnost, standardní praxi i v civilním řízení a na legitimní argument, že bezpečnostní sbor nedisponuje skladem ověřených použitých dílů. Znalec se výslovně zabýval i otázkou možného zhodnocení vozidla a dospěl k závěru, že oprava poškozených částí hodnotu vozidla nezvýší. Žalovaný uzavírá, že výše škody byla v řízení řádně zjištěna a vyčíslena, a proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[13] Kasační stížnost **není důvodná**.

[14] Nejvyšší správní soud se s ohledem na logiku kasačního přezkumu zabýval v prvé řadě námitkami podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., které směřují vůči nepřezkoumatelnosti a jiným vadám řízení před soudem, které mohly mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Ty mají před posouzením věcných námitek přednost.

[15] Podle konstantní judikatury se za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů považuje mimo jiné takové rozhodnutí, v němž nebyly vypořádány všechny námitky; dále

pokračování

rozhodnutí, z jehož odůvodnění není zřejmé, proč právní argumentaci účastníka řízení soud považoval za nedůvodnou a proč námitky považoval za liché, mylné či vyvrácené (rozsudky NSS ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36, č. 1389/2007 Sb. NSS, ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005-298, č. 1119/2007 Sb. NSS, či ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001-47, č. 386/2004 Sb. NSS). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je nicméně vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Konstatování nepřezkoumatelnosti by tedy mělo být v soudní praxi spíše výjimečné, „*není-li z odůvodnění rozhodnutí krajského soudu vůbec patrné, jak soud hodnotil podstatné důvody či skutečnosti uplatněné v rámci žalobních bodů. Naopak nelze považovat za nepřezkoumatelné takové rozhodnutí krajského soudu, z jehož odůvodnění lze (byť i zohledněním celkového kontextu důvodů uvedených v odůvodnění) seznat, jaký názor krajský soud zaujal vůči důležitým skutkovým a právním otázkám podstatným pro rozhodnutí projednávané věci.*“ (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS, bod 29).

[16] Stěžovatel v této souvislosti předně namítá, že se městský soud a správní orgány nedostatečně vypořádaly s jeho námitkami proti stanovení výše škody a nezabývaly se možností použití dílů z druhovýroby. Vytýká městskému soudu, že své závěry o nutnosti použití nových a originálních náhradních dílů opřel jen o obecné tvrzení o „standardní praxi“. S touto námitkou se Nejvyšší správní soud neztotožnil. Z odůvodnění napadeného rozsudku (zejména body 33–40) je zřejmé, že městský soud neargumentoval pouze standardní praxí, ale uvedl hned několik dalších důvodů, kvůli kterým bylo v dané věci nutné počítat s novými a originálními díly. Poukázal na to, že tento postup je zcela běžný a legitimní i v civilním řízení o náhradu škody a že nikdo nemůže být nucen nechat si opravit vozidlo starými či neoriginálními díly. Dále se opřel o argument bezpečnosti a nutnost používat díly s ověřenou historií a kvalitou. Svou úvahu podpořil i odkazem na nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2221/07 a interní předpisy. Na obdobných argumentech postavily svá rozhodnutí i prvostupňový služební orgán a žalovaný. Podle Nejvyššího správního soudu je proto zřejmá úvaha, proč městský soud ve shodě s nimi považoval za jediný přípustný způsob stanovení výše škody kalkulaci s použitím nových a originálních dílů.

[17] Stěžovatel dále namítá, že se městský soud nedostatečně zabýval jeho žalobními námitkami ohledně amortizace a bezdůvodného obohacení. Ani v tomto ohledu však Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek nepřezkoumatelným. Městský soud se s těmito námitkami vypořádal v bodech 37–41 rozsudku. Vysvětlil, že podle znaleckého posudku v daném případě nedošlo k technickému zhodnocení vozidla, a proto nebylo nutné amortizaci zohledňovat. K otázce bezdůvodného obohacení uvedl, že stěžovatel své tvrzení nijak nespecifikoval ani neprokázal. Městský soud pak výpočtem ověřil, že bezpečnostní sbor obdrží v součtu prodejní ceny vraku (60 000 Kč) a požadované náhrady (68 928 Kč) částku (128 928 Kč), která je nižší než obvyklá cena vozidla před nehodou (137 000 Kč). Proto k obohacení dojít nemohlo.

[18] Jako námitku nepřezkoumatelnosti Nejvyšší správní soud posoudil i tvrzení stěžovatele, že se městský soud konkrétně nezabýval tím, že stěžovatel neporušil žádnou povinnost při výkonu služby. K tomu Nejvyšší správní soud předně uvádí, že soudy ve správním soudnictví nepřezkoumávají žalobami napadená rozhodnutí v neomezeném

rozsahu, ale činí tak zásadně v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Soud není povinen zabývat se otázkami, které žalobce v žalobě nenamítal, s výjimkou vad, k nimž přihlíží z úřední povinnosti (srov. např. rozsudek NSS ze dne 12. 5. 2010, č. j. 2 Afs 50/2009-102). Stěžovatel v žalobě nikde nezmnínil, že není odpovědný za škodu z důvodu absence porušení povinnosti. Pokud stěžovatel v žalobě tento aspekt nenapadl, městský soud nebyl povinen se jím z vlastní iniciativy zabývat a vyhledávat za stěžovatele důvody nezákonnosti rozhodnutí; absence vypořádání neuplatněné námitky proto nemůže založit nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku (srov. usnesení NSS ze dne 30. 4. 2025, č. j. 6 As 275/2024-31, bod 12).

[19] Podle Nejvyššího správního soudu přdestřel městský soud srozumitelnou a ucelenou argumentaci, která reaguje na podstatu žalobních námitek. O tom, že závěry městského soudu jsou přezkoumatelné, ostatně svědčí i to, že s nimi stěžovatel v kasační stížnosti obsáhle věcně polemizuje. Otázku věcné správnosti těchto závěrů posoudí Nejvyšší správní soud dále.

[20] Stěžovatel dále namítá procesní vady řízení před městským soudem. Uvádí, že navrhoval zpracování nového znaleckého posudku k určení skutečné výše škody, avšak takový znalecký posudek zpracován nebyl. V této souvislosti dále namítá, že mu na ústním jednání dne 15. 1. 2025 nebylo povoleno navrhopvat další důkazy, o kterých předem avizoval, že je má připraveny.

[21] K problematice provádění důkazů Nejvyšší správní soud uvádí, že soud obecně není povinen provést všechny navržené důkazy, avšak je vždy povinen náležitě odůvodnit, z jakých důvodů navrhovaný důkaz neprovedl tak, aby bylo zaručeno právo účastníka řízení na spravedlivý proces (rozsudek NSS ze dne 2. 12. 2009, č. j. 1 Afs 77/2009-114). Nevyhovění návrhu na provedení důkazu lze odůvodnit pouze tím, že tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení, že důkaz není způsobilý vyvrátit nebo potvrdit tvrzenou skutečnost nebo že je nadbytečný (rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004-89, č. 618/2005 Sb. NSS). Neodůvodní-li soud, proč navržený důkaz neprovedl, jde o tzv. opomenutý důkaz, který zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí (rozsudek NSS ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 16/2012-24, bod 15).

[22] Nejvyšší správní soud předně upozorňuje, že ze spisu městského soudu a záznamu z ústního jednání ze dne 15. 1. 2025 ověřil, že stěžovatel nikde nenavrhoval, aby byl v rámci řízení před městským soudem vypracován nový znalecký posudek. Pokud takový návrh v řízení nezazněl, nemohl o něm městský soud jakkoliv rozhodnout.

[23] Co se týče námitky nepřipuštění dalších důkazů, Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel v kasační stížnosti nijak nekonkretizuje, o jaké důkazy se mělo jednat. Ze záznamu z ústního jednání ze dne 15. 1. 2025 vyplývá, že zástupkyně stěžovatele soudu v čase 2:20 pouze sdělila, že má připravené další podklady, které však předloží až případně po předběžném názoru soudu. Následně v čase 19:15 k dotazu soudkyně městského soudu na avizované důkazy uvedla, že má k dispozici plán služeb, kterým chtěla prokázat pracovní přetěžování stěžovatele. Na to soudkyně městského soudu odpověděla, že s ohledem na princip správního soudnictví by soud mohl nanejvýš dospět k závěru, že tyto důkazy měly být provedeny již ve správním řízení, a proto všechny návrhy zamítá a dokazování

pokračování

nebude prováděno. Zástupkyně stěžovatele odpověděla, že rozumí. Předseda senátu poté uzavřel, že o žalobě může rozhodnout na základě podkladů ve spise, a přistoupil k závěrečným řečem. Městský soud následně žalobu zamítl a v ústním odůvodnění v čase 25:45 uvedl, že i kdyby bylo prokázáno, že byl stěžovatel přetěžován, nemohla by ho tato okolnost zprostit odpovědnosti za škodu, proto nebylo ani povinností žalovaného prokazovat, nakolik byl stěžovatel přetěžován. V písemném odůvodnění rozsudku (body 25 a 26) pak městský soud tento závěr rozvedl. Konstatoval, že ani správní orgán není povinen vyhovět každému důkaznímu návrhu, pokud je nadbytečný. Zdůraznil také, že bylo povinností stěžovatele vyhodnotit svůj fyzický stav, a pokud se cítil vyčerpan, neměl vozidlo řídit.

[24] Městský soud tedy srozumitelně uvedl, proč stěžovatelem navrhovaný důkaz neprováděl, resp. proč jej nemusely provést ani správní orgány, přičemž stěžovatel proti tomuto konkrétnímu závěru v kasační stížnosti nijak nebrojí. Nejvyšší správní soud není oprávněn ani povinen za stěžovatele kasační argumentaci domýšlet, jelikož by tím přestal být nestranným rozhodčím sporu a přebíral by roli advokáta jedné z jeho stran (rozsudek NSS ze dne 14. 8. 2019, č. j. 8 As 153/2019-39, a rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78). Nejvyšší správní soud proto tento okruh námitek neshledal důvodným. Pokud se stěžovatel domníval, že mu měl městský soud předem přdestříti vzhled do svých úvah, tak zaměňuje soudní řízení správní za řízení občanskoprávní (rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2025, č. j. 6 As 308/2023-81, bod 61 a tam citovaná judikatura).

[25] Stěžovatel dále poukazuje na to, že ve věci neexistuje způsobilý podklad pro určení výše škody. Konkrétně namítá, že nový znalecký posudek Petra Hrdiny je vadný, protože nebyl zpracován jako nový plnohodnotný znalecký posudek. Znalec Petr Hrdina si nezajistil vlastní podklady a vycházel z původního posudku znalce Zbyňka Hozáka, který byl v prvním zrušujícím rozhodnutí žalovaného označen jako nepřezkoumatelný.

[26] S touto námitkou se již vypořádal městský soud v bodě 32 napadeného rozsudku. Zde uvedl, že je sice pravdou, že znalec Petr Hrdina vycházel z původního posudku Zbyňka Hozáka, avšak pouze ve vztahu ke stanovení ceny vozidla před nehodou. Tento postup městský soud označil za legitimní s ohledem na hledisko procesní ekonomie. Vysvětlil, že v původním znaleckém posudku byla nesprávně určena pouze výše škody a úkolem nového posudku bylo tuto chybu napravit. Pokud tedy nový znalec využil cenu vozidla, která byla řádně určena již dříve, nelze takovému postupu nic vytknout. Městský soud rovněž poukázal na to, že stěžovatel výši obvyklé ceny vozidla před nehodou ani v žalobě nezpochybňoval. Stěžovatel v kasační stížnosti proti těmto konkrétním důvodům nijak věcně nebrojí a pouze opakuje svou žalobní argumentaci, že znalec Petr Hrdina nezajistil odpovídajícím způsobem data, na jejichž podkladě staví své závěry. Za této situace však nemohou tyto obecné námitky proti ucelené argumentaci městského soudu obstát.

[27] Pokud pak stěžovatel dovozuje ze závěrů a prohlášení znalce Petra Hrdiny v posudku jeho podjatost, konstatuje Nejvyšší správní soud, že taková tvrzení nejsou způsobila nepodjatost znalce zpochybnit. Důvody, které by k tomu mohly vést, upravuje § 14 odst. 1 ve spojení s odst. 7 zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. Jedná se o situace, kdy lze důvodně předpokládat, že znalec má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o jeho

nepodjatosti (např. rozsudek NSS ze dne 22. 6. 2017, č. j. 9 As 246/2016-46, bod 59). Stěžovatel však žádný takový poměr ani zájem netvrdí. Svou pochybnost dovozuje pouze z nesouhlasu se závěry znalce a jeho postupem v dané věci.

[28] Stěžovatel dále namítá, že při stanovení výše škody nemělo být automaticky počítáno s cenou nových originálních náhradních dílů. Tvrdí, že vzhledem k vyřazení vozidla z provozu a jeho stáří by bylo přiléhavější a proporcionálnější použít ceny dílů odpovídajícího opotřebení nebo dílů z druhovýroby. Ani této námitce Nejvyšší správní soud nepřisvědčil. Ztotožňuje se se závěry městského soudu i žalovaného, že požadavek na použití nových a originálních dílů je v daném případě legitimní.

[29] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že v projednávané věci není rozhodné, že vozidlo bylo následně vyřazeno z provozu a prodáno. Podle judikatury Nejvyššího soudu platí, že rozsah náhrady škody musí zohledňovat výši prostředků nutnou k obnovení původního majetkového stavu. Zároveň však není podstatné, zda poškozený věc skutečně opravil či nikoliv, neboť výši škody nelze činit závislou na tom, jak poškozený s věcí naloží. Tyto okolnosti jsou nahodilé a bez souvislosti s příčinou vzniku škody (např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. 6. 2017, sp. zn. 23 Cdo 4471/2016). Ústavní soud pak v nálezu ze dne 27. 4. 2017, sp. zn. II. ÚS 795/16, konstatoval, že ustanovení o rozsahu náhrady škody mají být vykládána takovým způsobem, který zahrne všechny druhy nákladů, kterým byl poškozený vystaven v příčinné souvislosti se škodou na věci vzniklou. Pokud se poškozený chová ekonomicky racionálně a nikoliv excesivně – tj. např. nechá vozidlo opravit v autorizovaném servisu, aby obnovil funkční hodnotu věci – nelze to vnímat jako nespravedlivé.

[30] Stěžovatel s odkazem na nálezy Ústavního soudu ze dne 19. 3. 2008, sp. zn. II. ÚS 2221/07, namítá, že k použití nových náhradních dílů se má přistoupit pouze v případě, že obnovení původního majetkového stavu není možné jinak. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že citovaný nálezy především odmítá paušální krácení náhrady škody o tzv. amortizaci. Ústavní soud v něm zdůraznil, že rozsah náhrady musí zohlednit výši všech nutných prostředků, které byl poškozený nucen vynaložit k obnovení původního stavu, aby bylo vozidlo z technického hlediska stejně provozuschopné jako před škodnou událostí. Pokud takové obnovení není možné jinak než použitím nových dílů a oprava byla účelná, nelze přenášet povinnost k úhradě nákladů na poškozeného. Dále upozornil, že i po opravě novými díly je tržní hodnota havarovaného vozu zpravidla nižší a případné technické „zhodnocení“ bylo poškozenému vnuceno protiprávním jednáním.

[31] V kontextu výše uvedené judikatury Nejvyšší správní soud považuje za zcela legitimní a pochopitelný závěr žalovaného, s nímž se městský soud ztotožnil, že v podmínkách bezpečnostního sboru je pro obnovení původního stavu vozidla nezbytné použití nových originálních dílů. Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí přesvědčivě vysvětlil, že policie nedisponuje skladem použitých dílů, o jejichž historii a kvalitě by měla přehled, a proto je v rámci zajištění bezpečnosti výkonu služby a technické způsobilosti vozidel zavedena jednotná praxe oprav pomocí nových náhradních dílů. Tento postup, který má oporu i v interních předpisech, není svévolný, ale odpovídá požadavku na uvedení vozidla do stavu, v jakém se nacházelo před nehodou, a to s garancí bezpečnosti a spolehlivosti, kterou díly neznámého původu poskytnout nemohou. Argument

pokračování

stěžovatele, že vozidlo bylo již před nehodou opotřebované, a přesto vyhovovalo bezpečnostním standardům, na věci nic nemění. V okamžiku, kdy je nutné díly z důvodu poškození vyměnit, si lze jen stěží představit, že by bylo možné na trhu spolehlivě zajistit jiný stejně opotřebovaný díl s ověřenou historií, u něhož by měl bezpečnostní sbor jistotu, že je ve stejné kvalitě a bezpečnosti jako ten původní. Použití nových dílů je tak logickým důsledkem opravy, což podle výše citované judikatury Ústavního soudu nelze klást k tíži poškozeného.

[32] Stěžovatel dále trvá na tom, že i při použití nových dílů mělo dojít k započtení amortizace, neboť výměnou došlo ke zhodnocení vozidla. Považuje za nepřezkoumatelný závěr znalce, že výměna dveří a prahu hodnotu vozidla nezvýšila. Nejvyšší správní soud však ze spisového materiálu ověřil, že znalec Petr Hrdina se touto otázkou zabýval zejména v dodatku ke svému posudku a srozumitelně vysvětlil, proč ke zhodnocení nedojde. Uvedl, že oprava promáčklého prahu a výměna pravých předních dveří zcela evidentně nenavýší technickou ani tržní hodnotu vozidla. Znalec zdůraznil, že úvaha o zvýšení hodnoty vozidla takovou opravou je zcela mimo ekonomickou realitu i pro nepoučeného laika, neboť se opírá o zcela zjevnou a notoricky známou ekonomickou skutečnost. Doplnil, že zhodnocení opravou by teoreticky přicházelo v úvahu, pokud by se jednalo o zcela zásadní navýšení užitné hodnoty vozidla, což však nebyl tento případ. Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že i judikatura Ústavního soudu považuje mechanické uplatňování amortizace za překonané. V nálezu ze dne 14. 2. 2018, sp. zn. IV. ÚS 2043/17, bod 15, Ústavní soud uvedl, že se dřívější trendy zohledňující při výměně opravovaných dílů vozidla takzvanou amortizaci jeví jako překonané. Ústavní soud zdůraznil, že poškozenému se má vždy nahradit skutečná škoda spočívající v rozdílu v majetkové sféře před nehodou a po nehodě, a upozornil, že i vozidlo opravené originálními díly má zpravidla nižší tržní hodnotu.

[33] Co se týká námitek ohledně bezdůvodného obohacení, městský soud předně vytkl stěžovateli, že své tvrzení ohledně bezdůvodného obohacení na straně poškozeného nijak konkrétně nespecifikoval. Stěžovatel přitom v kasační stížnosti nijak proti závěru městského soudu, že v řízení svá tvrzení o bezdůvodném obohacení nekonkretizoval, nebrojí. Městský soud se dále opřel o znalecký posudek Petra Hrdiny, podle kterého by bylo možné uvažovat o bezdůvodném obohacení pouze v případě, že by došlo k zásadnímu navýšení užitné hodnoty. V daném případě je však podle znalce i pro nepoučeného laika evidentní, že opravou a výměnou prahu a dveří k navýšení hodnoty vozidla nemůže dojít. Městský soud poté nadto sám ověřil, že k bezdůvodnému obohacení fakticky nedošlo. Konkrétním výpočtem zjistil, že bezpečnostní sbor obdržel v součtu prodejní ceny vraku a požadované náhrady škody částku (128 928 Kč), která je nižší než obvyklá cena vozidla před nehodou (137 000 Kč).

[34] Nejvyšší správní soud k tomuto okruhu námitek tedy uzavírá, že požadavek na výpočet škody podle cen nových a originálních náhradních dílů nebyl ve smyslu výše citované judikatury excesivní. Byl naopak racionálně odůvodněn. Vzhledem ke konkrétním skutkovým okolnostem pak nebylo nutné podrobněji zkoumat ani otázku amortizace či bezdůvodného obohacení.

[35] Stěžovatel konečně namítá, že městský soud nesprávně posoudil právní otázku ohledně interpretace § 95 odst. 5 písm. a) zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

[36] Podle § 95 odst. 1 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů platí, že *příslušník odpovídá bezpečnostnímu sboru za škodu, kterou mu způsobil zaviněným porušením povinností při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním.*

[37] Podle § 95 odst. 5 písm. a) téhož zákona příslušník neodpovídá za škodu, *kteřá vyplývá z rizika výkonu služby.*

[38] Jak již konstatoval městský soud v napadeném rozsudku, zákon pojem „riziko výkonu služby“ blíže nedefinuje. Stěžovatel namítá, že městský soud tento pojem nepřipustně zúžil pouze na skutečnosti mimo vůli příslušníků sboru. To však není pravda. Městský soud sice v bodě 20 napadeného rozsudku uvedl, že obecně jsou rizikem míněny skutečnosti mimo vůli příslušníků (např. útok pachatele, živelná událost), avšak dále v bodě 21 rovněž připustil, že není vyloučeno, aby pod toto ustanovení spadala i cesta z určité služební akce, se kterou mohou být spojena nejrůznější rizika. Zdůraznil však, že o takový případ v nyní projednávané věci nešlo, a to právě s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti.

[39] Stěžovatel poukazuje na to, že jeho přítomnost na daném místě a způsob parkování byly vynuceny předchozím výkonem služby (bezpečnostním opatřením). Není podle něj relevantní, že opatření již skončilo, neboť rizika, která vytvořilo, v okamžiku nehody i nadále trvala. Tvrdí, že škoda vznikla bezprostředně při vyjíždění z tohoto rizikového místa, kam by jinak nezajížděl. Nejvyšší správní soud této argumentaci nemohl přisvědčit.

[40] Samotná skutečnost, že se příslušník ocitl v určité situaci v důsledku plnění služebních úkolů, ještě neznamená, že jakákoliv škoda, která v této souvislosti vznikne, automaticky vyplývá z rizika výkonu služby. Takový výklad by fakticky popřel smysl § 95 odst. 1 zákona o služebním poměru, podle něhož příslušník zásadně odpovídá za škodu způsobenou při výkonu služby. I podle komentářové literatury je rozhodným kritériem postavení příslušníka vzhledem ke škodní události. Aby bylo možné uplatnit kritérium rizika vyplývajícího z výkonu služby, *„musí být z provedeného šetření škodní události zřejmé, že k osobě příslušníka nelze vztáhnout žádné zavinění nebo jen zavinění ve snížené míře“* (Tomek, P., Fiala, Z. *Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů s komentářem*. Olomouc: ANAG, 2023, komentář k § 95).

[41] Ze skutkových zjištění, která stěžovatel v kasační stížnosti nerozporuje, vyplývá, že ke škodě došlo skutečně až po skončení bezpečnostního opatření. V daný okamžik již tedy nepůsobily žádné akutní vnější vlivy (jako je ochrana osoby či reakce na útok), které by stěžovateli bránily věnovat plnou pozornost řízení vozidla. Jak konstatoval již městský soud, nehoda byla zcela v gesci stěžovatele. Škoda nevznikla v důsledku samotného bezpečnostního opatření, ale v důsledku následného jízdního manévru, při kterém stěžovatel nedbal dostatečné opatrnosti a přehlédl pevnou překážku. Sám stěžovatel ostatně při podání vysvětlení v rámci kázeňského řízení, které je součástí správního spisu, uvedl, že se před jízdou cítil dobře, vozovka byla suchá, viditelnost dobrá a technickou závadu

pokračování

na vozidle vylučuje. Závěrem pak výslovně konstatoval: „*Zavinění dopravní nehody spatřuji na své straně, neboť jsem přehlédl kamenný kvádr, který je nízký a z místa řidiče nebyl vůbec vidět.*“ Jednalo se tedy o běžnou řidičskou chybu. Přestože důvod, proč stěžovatel na daném místě parkoval, mohl souviset s výkonem služby, samotná škodná událost již byla důsledkem jeho zaviněného jednání (nedbalosti) při řízení. Se závěrem městského soudu, že v tomto případě nebyly dány podmínky pro aplikaci § 95 odst. 5 písm. a) zákona o služebním poměru, se proto Nejvyšší správní soud ztotožňuje.

IV. Závěr a náklady řízení

[42] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[43] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. ledna 2026

Milan Podhrázký
předseda senátu